

Disputatio medica, de ea melancholiae specie ... / exhibet Wilhelmus Ohm.

Contributors

Ohm, Wilhelm, active 1681.

Winckler, Friedrich Christian, active 1665-1684.

Universität Heidelberg.

Publication/Creation

Heidelbergae : Liter. Abarhami (sic Ludovici Walteri), [1681]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ew8nmqg7>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISPUTATIO MEDICA

28

De ea

MELANCHOLIÆ
SPECIE

quâ affectæ

Pro Sagis vulgò habentur.

quam

Sub Prasidio

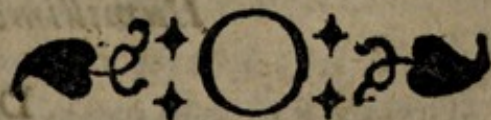
DN. FRIDR. CHRISTIANI
WINCLERI, D.

S. E. P. A. & in hac Academia P. P.

publicè ventilandam exhibet

WILHELMUS OHM, Spirâ Palat.

Ad Diem Septembr. A. 1681.

HEIDELBERGÆ,

Liter. ABARHAMI LUDOVICI WALTERI,
ELECT. & UNIV. Typogr.

BENEFACTORIBUS

MAXIMIS &
MAGNIS
PRÆSENTIBVS &
FVTVRIS

MEIS.

Hanc Disputationem

Humillimè & devotissimè

D. D.

Wilhelmus Ohm,
Spirensis.

A. & R.

Præfatio.

Miraberis fortè, Amice Lector in scripturam s. Tit. Disputationis nostræ; Forsan n. videbimur tibi aut nullas admittere sagas; aut omnes pro delirantibus Melancholicis habere; aut falcem in alienâ messem immittere, dum curationem Medicam earum suscipiamus, quæ saltè Juridico illo URE, SECA, i. e. igne & gladio curabiles esse creduntur. Errares verò crasse, si hæc tibi persuaderes: Uti enim tales sagas, quæ (etiam sanissima) pactum cum Diabolo ineunt, non negamus dari: Ita quoq; credimus, multas pro sagis diabolicis mactatas fuisse, quæ innocentissima erant hujus peccati & quæ vel violentia torminum vel ex delirio Melancholico eò adacta fuerunt, ut se sagas esse confiterentur.

Cùm itaq; in hac nostra Disp. tantum de posterioribus his intelligi velimus, tertium sua sponte cadit: Cruelissima enim esset illa messis Juridica, quæ in innocentium ac egrotantium vitam, fortunam, famam, imò spem æternæ salutis falcem immitteret. Non aliena itaq; sed Medica messis est, distinguere melancholicas à diabolicis sagis; Medici est servare & sanitati restituere tales putatitias sagas; Medici ceu benignissima manus Jehova est, tales miseræ ex mortis inhonestæ & ipsius Orci faucibus quasi eripere & nebulas lumini rationis infestas feliciter dispellere, si Deus curationi dextra clementer benedixerit. Tuum itaq; erit, B. L., de Christiano nostro proposito & verè Medico conamine benignè judicare, & si quid contra tuam opinionem vel veritatem hîc affirmatum esse credideris, priusquam illud damnes ridè

examinare, neq; affectibus aut preconceptis opinionibus tuis nimium indulgere; quod reliquum est, ut homo, nec à te. etiam humana aliena putabis.

Thef. I.

UT verò Melancholicam sagam eò feliciùs describere, & affectum cum causis suis detegere possimus, non inconveniens erit in ipso limine hîc inquirere, quid sit affectus Melancholicus. Cumque *convenient rebus nomina sapesuis*, & Gal. method. med. l. 2. cap. 2. moneat diligenter inspiciendam esse, nominum diversitatem, quam ægritudinibus imposuerunt primi ipsorum Authores (cùm ea sine ratione imposita sint nunquam) meritò & nos primò videbimus Melancholiæ definitionem nominalem.

II.

Si itaq; Paracelsum de Melancholiæ nomine quæremus, respondebit nobis tractatu de statu humano cap. 6. Melancholia collectitium nomen est, ex multis mendaciis consutum, ac variis proprietatibus signatum; quæ tamen in ista complexione non inveniuntur nec consistere possunt.

III.

Mitiùs alii reponent, Melancholiam dici ἀπὸ τῆς μελαίνης χολῆς, à causâ putatitia, ut refert Clariss. Straussius ex Gal. l. 3. de loc. affect. cap. 7. Palæstra sua Medica practica Parte I. Gymnasmate 12. pag. 177. Germanis dicitur die Melancholie / Schwermütigkeit / traurige Gedanken / Melancholische Krankheit oder Fabeley.

IV.

Aliás Melancholia dicitur quibusdam affectus Melancholicus, desipientia vel dementia tristis, insania meticulosa, μισανθρωπία; aliis Nidus Diaboli, Flagellum Medicorum.

corum, Hydra Lernæa Polypus vel Proteus, aliis Virgiliū illud monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum: aliis aliter. Quibus denominationibus partim abditam partim periculosam hujus affectus naturam, partim varios typos & conjunctiones, partim etiam difficultatem Curationis Autores indicare voluerunt.

V.

Sed quum hæ denominationes Melancholici affectus parum ad scopum nostrum facere videantur; meritò exactiorem quærimus descriptionem. Paracelsus in herbario tit. de Corall. dicit, Melancholia est morbus hominem invadens, ut nolens volens evadat tristis, omnium pertæsus, lentus, variisq; speculationibus abripiatur ad mœrorem & ploratum &c. Idem Paramiro tract. 3. cap. 10. Aciditas est Melancholia; Quicquid enim acidum est, frigidum & siccum existit; Et hoc sub appellatione Melancholiæ intelligitur. idem de morbis ex tartaro ortis tract. 2. inquit, Melancholici sunt, qui ex intimæ naturæ vitio à ratione deturbantur, & ad vesaniam præcipitantur: Sic Hercules Saxonia definiturus affectum nostrum dixit: cap. 16. Prax. Melancholia nihil aliud est, quam depravata functio Princeps ad timorem & mœrorem citra causam & absq; febre ex spiritu animalivitiolo & tenebricoso reddito. Sic alii aliter describunt.

VI.

Nos, ut eò exactiùs depingere possimus affectum nostrum; intuebimur priùs ea indicia sive signa quibus præsentibus hominem Melancholiâ laborare dicimus. Diligentissimè verò ea observavit, qui Ipse hoc affectu affligebatur, Celeber. Willisius; Hic Melancholicis annumerat illos, qui continuè cogitant, pauciora tamen solito animo comprehendunt, graviora negligunt, circa leviora vel ima-

ginaria nocte dieq; occupantur. Objectorum verò vel conceptuum ideas sæpè deformes & larvatas intuentur, ad hunc modum phantasmata (ut ipse docet) in cerebro malè configurata intellectui objiciuntur, simili ferè ritu ac species visibilis vitri cujusdam optici interventu oculo sistuntur: Ubi nimirum objectum quodvis monstrum horrendum ac ingens apparet & propterea rei visibilis in immensum auctæ portio tantum exigua aspectu accipitur; dein propter horrendam ac immensam *φάσιν* imago semel concepta non facilè nec citò dimittitur.

VII.

Errant verò Melancholici, vel circà omnes vel plurimas res; vel saltem in uno aut altero particulari. Nec quicquam tam absurdi & inepti excogitari potest, quod ipsum sibi pro vero nonnulli Melancholici persuadere non possint. Teste Sennert. Prax. med. l. 1. part. 2. Cap. 8. Et Bauschio in proëmio de Coerul. & Chryloc. pag. 1. & 2.

VIII.

Certi verò gradus Melancholicorum nonnullis statuuntur, sunt nempè qui tantum tristes, morosi, ac tetri (ut loquitur Tappius Dissertat. de Princip. sive internorum sepsuum & funct. læsion. pag. m. 39) hominumq; societatem averfantur. Secundo sunt, qui præterea jam absurda sibi imaginantur & metuunt, licèt sciant se falsa sibi persuadere. tertio sunt, qui semel conceptam falsam imaginationē firmissimè retinent, & sibi persuadent, revera rem se ita habere, ut fabulantur: Hi quoq; in omnibus suis actionibus & verbis delirantes esse videntur.

IX.

Quæ ipsa facilè illustrantur à Celeber. Bauschio p. m. in Schediasmate posthumo de Coerul. & Chryso coll. in proëmio Melanchol. Historol. Licèt verò in certas classes vari-

antia admodum deliria Melancholicorum ægrè reduc
possint. Nos tamen redigemus in sequentes classes, nempè
qui delirant primò ex timore, 2do tristitia, 3tio ira, 4to qui
delirant cum gaudio, 5to ex superbia, 6to ex certo vitæ
genere, 7mo pro diversitate cupiditatis, 8vo pro dispositio-
ne corporis varia variè, 9no ex affectibus mixtis, 10mo
ex putativa operatione diaboli vel fascinatione.

X.

Timidum itaq; delirium Melancholicum dari demon-
strat exemplum recens cujusdam Civis hujus Urbis, qui ab
Excell. Dn. Præsidi jam bis sanitati restitutus fuit, is januas
omnes cautissimè occludebat, cistis aggeratim muniebat,
deinde fenestras aperiebat, & flexis genibus per Dei atque
hominum fidem, cum fletu & ejulatu auxilium postulabat,
contra milites quos credebatur adeste præsentibus ut ipsum ad
carceres & supplicia traherent, licet nullius sceleris commissi
consciens esset: videatur & Forest. l. 10 observ. 12.

Huc etiam pertinent illi qui ineptissima sibi persuadent in-
deq; pericula timent. Ita quidam putabat se vas fictile esse &
indetimebat, ne frangeretur ab hominibus. Ita Thom. Barth.
Histor. Anatom. cent. 2. histor. 26. dicit, Medicus quidam
Venetus Eruditus quotannis subtecto sedens toto mense
commorabatur, metuebat nempe sibi ne frangeretur, si in
parte inferiori ædium consisteret, cum vas testaceum se cre-
deret: finito mense ad mentem sanam & solita officia re-
versus est. Alius se laterem esse credens, bibere recusabat,
ne humore dissolveretur, Aerid. l. 1. cap. 6. Andr. Laurent.
Disc. de Melanch. pag. 75. Alii se vitreos esse credebant, &
frangi timebant, ut refert cit. Auth. ex Querc. Diæt. Sect. 1.
cap. 9. Alius vitreas nates se habere putabat, & sedere no-
lebat, ut refert Lev. Lemn. de complex. l. 2. c. 6. p. 141. Huc
pertinet illa Histor. Barthol. cent. 1. histor. 79. de insigni

Amstelodamensium Pœta, qui itidem credidit nates sibi esse vitreas timuitq; rupturam si consideret. Ita de alio Laud. Laurent. cit. loc. scribit, ipsum finxisse, se pedes vitreos habere. Refertur quoq; hic potest historia, quam notavit Tullius observat. med. lib. 1. cap. 1. de insigni pictore, qui sibi persuadebat omnia sua ossa, ob summam mollitiem complicari, & ex Marc. Donato histor. med. mirab. lib. 2. cap. 1. de Pictore Ferrariensi, qui jurabat ex butyro se consistere, nulloque pacto ad ignem vel clibanum accedere volebat, timens, ne calor illum dissolveret. Sic alii coriū se esse imaginabantur, vel cutem siccis pellibus se habere similē timebant. Observante Forest. loc. cit. Trallian, & Aetio Tetrat. l. 22. cap. 9. Alii mundum vitreum & homines serpentes affirmabant; inde in lecto decumbent, ne egredientes mundum frangerent & à serpentibus conficerentur, ut videre licet ex Johan. Baptist. Montani Consil. 23. & Sennert. Instit. Med. lib. 2. part. 3. sect. 1. cap. 7. Sic Lysander Poëta sibi timebat, ne propriæ umbræ à qua destitutus esset, occurreret, Mascardus num. 37.

Alii, de nescio quibus morbis corporis timeant & conqueruntur de gravioribus symptomatibus quàm revera adsunt, ut docet Capivaccius in Consil. Scholzii 179. Ita quidam Genevensis sibi imaginabatur, se calculo vesicæ laborare: Henricus ab Heer observatione 27. & Tribunus militum Polypum se habere credebat, narrante dicto Lusitano loc. cit. Ita Gallus quidam conquirebatur de apostemate lateris dextri, quod non Ens erat, qui tamen astutè curatus fuit à Medico, ut refert dictus Author cent. 6. Curat. 42. quam historiam paulo aliter refert Rodericus à Castro in Medic. Politic. l. 3. cap. 13.

Alius cornua cervina capiti annexa esse (Sennert. Instit. Medic. lib. 2. part. 3. sect. 1. cap. 7.) Alius passerem se in craniō

eratio habere credebatur, donec Medico eos per nares extrahere simulante sanitati restitutus fuerit, ut refert laudat. *Author loc. cit. Alius aciculam in gutture hæere* (Petrus. Borell. cent. 3. observ. 69.) *Alius clavum se deglutivisse* (Thom. Barth. cent. 1. hist. Anat. 79. *Alius ventriculum si surgeret in scrotum delapsurum timebat, indeq; perpetuò decumbere volebat, Authore Henric. ab Heer observ. rarior. 27. Sic alius sibi persuadebat nasum in immensum excrevisse atq; in prodigiosam longitudinem exporrectum, sicut Elephantis proboscidem circumferre visus sit, qui nusquam non esset impedimento; adeò ut nullæ portæ illi perviæ essent, & nasus subinde patinis, ut illi creditum est, innataret, (Levinus Lemn. de complex. lib. 2. c. 6. Andreas Laurent. loc. cit. pag. 72. Joh. Rudol. Camerarius syllog. rer. memor. part. 1. Ita alius nasum instar bubuli pedis se habere conquerebatur. Forest. lib. 10. fol. 13. Alius plebejus Vir sanguine Melancholico turgens, nasum incam magnitudinem excrevisse imaginabatur, ut publico abstineret, ne à prætereuntibus conculcicaretur (sunt verba Thom. Barth. cent. 1. observ. Anat. 79.*

Ita ex Tulpio observ. l. 1. c. 19. refert sæpiùs laud. Bausch. cit. loc. uxorem Salomonis Galeni credidisse in Vulva sua contineri molam vivam interimendam à Medico. Ita alius viperam (Platerus prax. suæ Tom. I. lib. 1. cap. 3.) Alia serpentem (Alexand. Trall. l. 1. cap. 16) Alii ranas se in ventre alere credebatur, qualis erat ille, de quo loquitur Manlius libello Medico pag. 747. Et Mulier quæ ranas se ventre gestare persuasa erat, de qua Heurnius method. ad praxin lib. 3. cap. 28. Et alius quidam Hypochondriacus, qui bufones intestina & ventriculum perterebrare sibi persuadebat, Auth. Lev. Lem. de complex. l. 2. c. 6 Et Studiosus, qui se foeturam ranarum in aqua profluente hausisse, indeq; vivam

tanam in ventriculo vel in intestinis hæerere, & illic ex cibo & potu assumto vivere certò sibi imaginabatur. De quo Plate- rus observ. lib. 1. pag. 50. & sequentibus, & praxeos tom. 1. l. 1. cap. 3.

Alii se nunquam dormire mordicus defendunt, quale exemplum refert Valerius de Taranta Philon. lib. 1. cap. 13. de propria matre, quæ jurabat se septem mensibus nihil dormivisse: & nobilissimæ illius mulieris, quæ per duos annos: item juvenulæ viduæ Venerianæ valdè obesæ, quæ ferè semper dormiebat, & comedebat; interim, utrumque se fecisse negabat, ut constat ex Hercul. Saxon. Panthe. Med. l. 1. cap. 16. Vel illius Matronæ, quæ per 30. annos & ultra se non dormivisse dicebat; de qua Montuus & Prævotius attestante sæpe antea laud. Bauschio. Alius brachio & crure se privatum esse firmissimè credebat, perterritus à crocodilo, de quo Laurent. loc. cit. pag. 72. Alius se caput plumbeum habere; Alius se capite carere (de quo inter alios Forestus lib. 10. observat. 12. & Thom. Barth. cent. 1. histor. 79. Aliique.) Alius se agonizare & modico interjecto tempore exspiraturum credebat, qualis inter cæteros moribus & doctrina laudabilis Presbyter, cujus mentionem facit Paulus Zacchias, quæstionum Medico legal. lib. 2. tit. 1. quæst. 9 §. 17. Sic alius crura destitui furis (Tulpius observ. l. 1. c. 50. Alius ita crassum se esse, ut conclavi exire non posset fingebat. Huc referri potest exemplum Demophontis Alexandri M. œconomi qui se ad æstum solis infrigidari & in opacis nemorum umbris æstuarè credebat. Item Ardonis Argivi in ferventiissimam Lybiæ eremum ad frigus captandum decurrentis; simile quoq; exemplum refert Zacus. Lusitan. Histor. Med. Principum l. 1. de quodam qui perpetuò se frigere arbitrabatur sicq; ardente Syrio ad ignem continuò accedebat, & tamen, se non posse calefieri affirmabat, & cum

cum clam fortimq; ter in ignem se projecisset, tandemq; ca-
tenis vinctus esset, diem noctemq; insomnes ducebat, & hac
miserabili imaginatione detentus semper juxta ignem sede-
bat.

Alii venenatum pharmacum se accepisse timent, ubi sen-
riunt virosos ac peregrinos ructus, qui ipsis Melancholicis fre-
quentes adsunt. Alii milii semen se esse imaginabantur &
à gallinis deglutiri timebant, refer. Quazzo de civili con-
versat. l. 1. pag. 10. Ita quidam omnium mortalium miser-
rimum se esse prædicabat, ideò quod nihil esset, refer. Lau-
rent. cit. loc. pag. 37. Alii mortuos se esse crediderunt, ut
refert Mannlius lib. cit. pag. 744. 745. Forest. lib. 10. observ.
12. Hollerius de morbis internis lib. 1. cap. 17. Levin. Lemn.
de complex. lib. 2. c. 6. Solenander consil. Med. sect. 5. c. 15.
&c. Aliæ se boves esse timuerunt, quales Regis Argivo-
rum Proeti filia, quæ à Melampode Amythaonis Medici
Clariss. filio curatæ fuerunt, refer. sæpius laudat. Bausch.
loc. cit. qui addit, inter præsidiarios milites Cæsareanos
Svvinforti fuisse quendam, qui constantissimè affirmabat
se per aliquot annos asinum fuisse, & asini onera sustinuisse;
postea esu liliorum alborum denuo transmutatum fuisse in
hominem. Ita & huc referri possunt *λυκανθρώποι*, qui ex
corrupta imaginatione se in lupos transmutatos esse cre-
dunt, de quibus non saltem varia collectanea apud jam di-
ctum Authorem: sed etiam apud Deusingium de Lycanthro-
pia & alios plures, videri possunt; talesq; homines dari vidit
Excellent. Dn. Præses in patria sua.

Ita quidam se animam esse dicebat & proinde nullum
victum admittebat referent, Joh. Heurnio method. ad. pra-
xin. l. 3. c. 28. Alia virgo & quidem ætate provecta duos
puerulos utero se gestare affirmabat, quorum alterum in dex-
tro latere minorem, in sinistro latere majorem, esse, sibi per-

suadebat; unde dicere solebat *Mein Kleiner*; Refer. p. m. Bausch. cit. loc. Alius si urinam redderet, totam urbem diluvio perituram timebat, Marc. Donat. lib. 2. cap. 2. histor. memorab. Ita alius in Anglia mejere noluit, ne sanguinem universum corporis per urinam excerneret: hinc filo Penem arte per dies aliquot constrinxit, quo tumido parum a morte abfuisset, nisi a fratre vi vinculum fuisset, solutum: Vidit istum & familiarem novit Samuel Collinus Anglus Med. D. amicus meus Monspelii intimus (sunt verba Barth. histor. Anat. cent. 1. histor. 79.) Trallian lib. 1. cap. 17. vidit mulierem, quæ ea imaginatione vexabatur, ut medium manus suæ digitum constringeret, tanquam in ipso totum gestaret orbem, quæ plorabat & verebatur, ne quando digitum inflecteret totus orbis corrueret & omnia statim interirent, Sennert. lib. 2. Inst. Med. part. 3. sect. 1. cap. 7. Alius timebat, ne Atlas, qui mundum sustinere dicitur, ipsum a se excuteret & ita ipse quoq; periret; ex Galen. lib. 3. de loc. affect. 6. cap. Alii coelum ruiturum timent; ex Serapionis pract. tract. 1. c. 22.

XI.

Alii suspiciosi sunt & diffidentes, ut patet ex Forest. lib. 10. observat. 19. & Platear. prax. de ægritudinibus capitis, cap. 9. Alii timent æternam damnationem, qualis fuit virgo honesta Francothalensis, quæ post assiduam lectionem & meditationem Bibliorum & aliorum scriptorum Theologicorum, tandem sibi persuasit cum Caino, peccata sua majora esse, quam ut ipsi remitti possent, & tandem, cum solatium nullum admitteret, laqueo vitam finiebat. In eandem calamitatem fere incidisset vidua quædam pia Pastoris Ecclesiæ; item civis alius in hac ipsa urbe, qui adhuc in vivis & sanus est, videatur etiam Forest. loc. cit. & observat. 23. & 15. Item Rodericus à Castro in Med. Polit. lib. 3. cap.

cap. 13. Item Valefcus de Taranta Philon. cap. 13.
XII.

Alii ipforum ex nimia triftitia tanto torpere afficiuntur, ut etiam loqui recufent, qualis fuit Studiofus ille Suinfurtensis, Illuftris Bauschii cit. loc. cui verbum nullum neq; verbis, neq; minis, neq; blanditiis extorqueri poterat, qui primò fupra modum comedebat, poftea cibus illi ficut infantibus in os erat ingerendus. Ita alii mortem fummò opere exoptant, & tamen formidant; Valefc. de Tarant. Phil. lib. 1. cap. 13. Avicenn. lib. 3. fen. lib. 1. cap. 4. tract. 19. Ita quidam credebat fe fine anima vagari, fecundum Mafcar. Huc & pertinere videtur exemplum illius religiofi Patavini, Prævotii, qui juffus ambulare indefinenter ambulabat, juffus federe continuo fedebat, juffus os apertum tenere, tenebat femper apertum. Item mulieris, cujus mentionem facit Tulp. lib. 1. cap. 19. quæ firmiter credebat, fe fato functam eaq; conditione à Deo in mundum demiffam, ut viveret deinde excors: corde fuo enim à Deo retento, doluit intente, aliam fibi effe quàm aliorum mortalium vitam. Ita triftietiam delirio Heraclitum Ephesium laboraviffe, fecundum Forest. lib. 10. Schol. obfervat. 13. Theophrastus putavit, cum enim Idem Philofophus jugi planctu miferias, & calamitates hominum deploraret, totus feniculus lacrymis fere diffluere ob cæcas hominum mentes, folitudines infuper amaret, impuro fordidoq; victu aleretur, obfcura quoq; & confufa fcripiffet, & tandem hydropicus factus interiiffet, Melancholicis triftibus potius quàm Philofophis videtur annumerandus.

XIII.

Morofum vel iracundum delirium in illis Melancholicis obfervatur, qui affidui funt in ira, contentione & morofitate, odioq; habent homines, ita ut amicos & familiares

averſentur, & eorum vitæ, quos intimè amant, infidias ſtru-
ant; Ita ex Plat. l. 1. obſervat. notum eſt exemplum foemi-
næ illius, quæ à Melancholico delirio impellebatur ad mari-
tum confodiendum, - Huc etiam referri poterunt exempla
illorum, qui ſe Dæmones vel leones vel lupos eſſe credunt
& mirâ crudelitate in homines brutaq; ſæviunt. Ut teſtis
eſt Avicennas l. 3. ſen. 1. c. 19. & 9. Et Philippus Camerarius
in opere horarum ſuccivarum cent. 1. c. 72. Vidit & talem
Lycanthropum in patria captum Parchyvizii Excellentiff.
Dn. Præſes; erat nempe ruſticus quadratus & lacertoſus,
hirsutus admodum quoad mentum & pectus, qui poſtquam
ex conflagratione ædium in inſignem triftitiam delapſus in
eaq; per duos annos & quod excurrit miſellam vitam trans-
egiffe; tandem moroſus & desperabundus quaſi factus in
ſylvas abiit, ita ut mortuus crederetur: donec tandem efflu-
xo anni ſpatio in ſylva propinqua, dicto loco latitare incipe-
ret, & de die & nocte infidias ovibus ſtrueret, ipſiſq; paſto-
ribus non abſtineret, ſed morſu quantum poterat, laceraret
& violaret, indeq; in ſylvas cum præda ſe reciperet: is tan-
dem captus loqui recuſabat, minis & geſtibus lupum refere-
bat, acq; ubi quærebatur, an lupo eſſet, capite annuere re-
cuſabat; Qui miſellus tandem ibi loci detruncatus, obiit. Re-
ferunt alii huc etiam exemplum Nebucadnezaris.

XIV.

Ita moroſis ſive iracundis illis Melancholicis annu-
merari poſſunt illi, qui ex delirio Melancholico blaſphemi
ſunt erga Deum vel ad abnegandum Deum impelluntur,
de quib⁹ videatur Borell. in obſerv. commun. ab Iſaaco Cat-
tierio obſerv. 6 & Schol. ſequent. Ubi juvenem introducit,
qui cum ſolus incubiculo verſaretur ab aliqua interna vi di-
duci & aperiri buccas, linguam moveri & ad vocabula plu-
rima proferenda impelli conquerebatur atq; ſæpe lingua &
labiis

libiis commotis vocem in faucibus formari & de articulari, cujus ministerio quæcunq; in vita patraverat flagitia ipsi exprobrabantur, & ad Deum abnegandum cogebatur & impellebatur his verbis; *Abnega, abnega Deum.* Ejusmodi exemplum Platerus lib. 1. observat. pag. 44. & 45. de aliquo refert, qui veluti per accessiones ad impia quædam in Deum efferenda stimulabatur. Idem de muliere quadam alias religiosa narrat, quæ tacite ad maledicendum & blasphemandum Deo se cogi confitebatur.

X V.

Sed pergimus ad deliria læta & jucunda; Hæc quamvis in Melancholicis dari, absurdum & contradictio in adjecto videatur, Melancholiam delirium lætum appellari, attamen per intervalla etiã læta in Melancholicis dari deliria patet exsequentibus. Nempe quidam in paroxysmo hypochondriacus cantabat, saltabat, ridebat, post horam vero se absq; capite esse in angulo sedens, dolebat, donec Medicus ad speculum deducto verum caput monstraret. Test. Joh. Agric. comm. in Poppi Chim. part. 2. p. 652. Sic Theophilus Medicus aliàs prudenter disputans, prave imaginabatur tibicines quosdam angulum domus occupantes & assidue sonantes & insolenter pulsantes, Gal. de sympt. diff. cap. 4. Non desunt etiam mente capti, qui resipuisse se intense deplorent, cum habuerint deliria suavia, jucunda & læta. Thrasyllus quidam Esonensis, (ut Ælian. & ex eo Agellius refert,) in eum errorem incidit, ut omnes suas in portum appulsas naves esse putarit atque eas summo desiderio expectaverit, & tandẽ magno cum gaudio exceperit. Forest. lib. 10. observat. 19. mentionem facit mulieris Melancholicæ, quæ frequenter canebat, & cantiunculas hymnosq; cantabat quos nunquam didicerat. Eadem phantasia deceptus vir Argensis in vacuo sedebat theatro & se miros tragoedos audire videbatur, atque

que inde plaudebat; notante Lemn. ex Horatio. Huc etiam spectare possunt illi, qui, cum tamen revera sint Melancholici, interdum effusissimo cacchinnio super re levissima vere suffocantur, reliquo vero tempore moerore conficiuntur; Quale exemplum inter alia in virgine Nobili Palatina observavit Excell. Dn. Præses. Ita alium quendam Marc. Rulandus cent. 2. cur. Empir. 47. tradit, illum longo tempore afflictum vigiliis, risse, cibos recusasse, cantasse, verbaque Latina Germanis permixta protulisse: Talem quoq; Valesc. de Taranta curavit, qui continuo, maxime vero in plenilunio, ridebat. Phil. 1. 1. c. 13. Democritum quoq; hoc affectu laborasse Hipp. autumat in epist.

XVI.

Cum deliriis his etiam connecti potest delirium superbum, cum Melancholici fuerint, qui se Reges aut Imperatores factos esse putarint. Sic aliquis fuit Canemas nomine, Cateamus, qui furens gladio Ferdinandum Arragoniæ Regem confodere conabatur, eo quod Regem se futurum interempto Ferdinando speraret. Sic muliercula se Regi esse desponsatam persuasum habuit, Marc. Donat. hist. Med. mirab. lib. 2. c. 1. Quidam mundum se sustinere putant, Platear. pract. de ægr. ap. cap. 5. Huic adjungimus illos, qui refer. Seneca, maxima expetunt, parvos homines abominantur, prægrandes equos peroptant &c. Sennert. loc. cit. Alii quotidie novis vestibus exuendis & rursus induendis delectantur. Plater. pract. tom. 1. lib. 1. pag. 89. sunt etiam qui divina affectant & colloquia cum Deo & angelis somniant, Valesc. de Tarant. Phil. 1. 1. c. 13. Aliam superbix speciem legimus de quodam, qui Dei filium se vocabat, & post mortem tertio die resurrecturum dicebat chron. Erffurt. MScr. ad annum 1350. Hic se Deum & sanctum esse dicebat. ita alius fingebat se esse Antichristum, quod neque
frigus

frigus, neq; famem, sitim, nec alia pateretur, cum nudus per triduum flexis genibus vixerit.

XVII.

Alii pro diversitate officii vel vitæ genere delirant: Notum enim est, si sacerdotes Melancholia corripiuntur, illos preces murmurare, ut loquitur noster Bausch. & de templis construendis cogitare: Ita rabulæ forenses deliria habent de arrestis, libell. supplicibus & similibus. Poetæ versus semper componunt ridiculos &c.

XVIII.

Ita etiam pro varietate affectuum vel inclinationum variè desipiunt; Avari nempe de divitiis corradendis vel etiam amissis, delirant: superbi de vestibus & annulis gemmisq; pretiosis cogitant: voluptuosi voluptuosa, iracundi iracunda, habent deliria. Huc etiam referri posse videntur exempla, quæ ex Plater. Joh. Camerat. Libavio, Valesc. de Taranta aliisque Authoribus l. c. celeberr, Bausch. refert, de muliere, quæ ex longa mariti absentia Melancholica facta, omnibus iracundè & inepte respondens, cum maritus inopinato se illi sisteret, illum amplexa multoq; gaudio perfusa, sine ullo alio remedio ad statum naturalem rediit. Item de alia muliere, quæ melancholicè delirabat, quoties timeret se morituram, & inde maritum aliam in uxorem ducturam; hinc Zelotypæ frequenter fiunt melancholicæ, ut videre est ex Valesc. de Tarant. Philon. l. c. 13.

XIX.

Ita etiam pro dispositione corporum varia Melancholici variè delirare solent, ut Sennert. l. 1. prax. part. 2. c. 8. docet. Habent enim hæc parhenata sua lucida intervalla, & certis temporibus vel anni tempestate, vel Lunæ mutatione, præsertim in mulieribus puerperis, vel menstrua patientibus, (Plat. tom. 1. lib. 2. c. 3.) observantur. Ita sub initium

Væris & Autumni litteratus ille apud Hildesheimium; sub canicula Medicus ille Venetus; in plenilunio ridens ille Valeſci de Tarant. Februario mense & nocte potissimum lycanthropi, deliria patiuntur. Huc pertinent etiam illi, qui omnia nigra timent & nigris vestimentis indutos homines, item qui semine turgidi deperire solent foeminas, etiam anus.

XX.

Alii Melancholici mixtos habent affectus, quales observantur in desperantibus & violentas manus sibi injicientibus, Gal. l. 3. de loc. affect. cap. 6. qui se vel in fluminibus suffocant, vel in puteos conijciunt, vel globulo sclopetario se lethaliter vulnerant, vel laqueo vitam finiunt, vel fauces cultro sibi abscedunt, vel gladio se confodiunt, vel venenum hauriunt; de quibus omnibus exempla probe novimus. videri etiam possunt ex variis Authoribus citante celeb. Bausch. in cit. proëm. pag. m. 45. 46.

XXI.

Dantur & alia plures species delirii Melancholici, quas studio prætereo, potissimum saltem adhuc illam Melancholiae speciem producens, quâ affecti homines aut incantati aut obsessi à Dæmone, aut sagæ esse creduntur. Sic Thom. Barthol. cent. 2. histor. tract. 26. narrat, pharmacopæum quendam Patavinum se ab inimico fascinatam esse credidisse, cum tumore gulæ vel angina affigeretur. Item Spoletanus ille, qui idiomata ignota sibi loquebatur, de quo Eras. Roterod. in Encom. Med. Item mulier, quæ cantunculas quas nunquam didicerat, cantabat: Forest. lib. 10. observat. 16. Et Rusticus qui carmina Latina semper Luna existente combusta, componebat, & transacta combustione ad aliam lunæ mutationem, ne verba quidem Latina proferre potuit. Item exempla, quæ Bausch. cit. loc. refert pag. 38.

in princ. Huc quoque pertinent, qui demones ab inimicorum præstigiis sibi immisos putant, Aëtius sect. 2. tetrab. 2. c. 9. Item litteratus ille, qui affirmabat gallinam illi locutam fuisse, & fascino qua corripiebatur authorem propriam conjugem indicavisse. Vel qui cum Dæmone se loqui putant, vel diabolos cernere, vel à dæmone se obsessos credunt, de quibus videri poterit Petr. Borell. cent. 1. observat. 30. & 27. vel Valesc. de Taranta Philon. lib. 3. cap. 15. Notabilis quoque est historia, quam refert Barthol. cent. 1. histor. Anat. 85. Ubi scribit; bonarum literarum Studiosus non uno nomine mihi charus, constitutione corporis Melancholicus, mœtore ex morte sororis fractus & lucubrationibus attritus, de diaboli insidiis apud me conqueritur: affirmat se sentire malum spiritum per anum ingredi cum vento, sursumque in corpore suo repete, donec caput occupet, ne sacris solita cum devotione vacare possit; Eundem vero eadem via descendere & exire, quando ad preces & lectiones sacras accingitur. Antè hæc se inaudita lætitia fuisse perfusum ex assiduis precibus & vigiliis, ut concertum etiam cœlestem exaudiverit, spretisque mortalibus omnia in pauperes erogasse: nunc defervente pietate ob nimium cibi appetitum & ob turbatum isto vento cerebrum cuiusdam in cerebro vocem se exaudire blasphemiam exprobrantis, tundentes pugnos se sentire & foetorem ante nares obversantem. Unde Melancholia hypochondriaca optimum juvenem tentari ex recensitis signis divinavi.

XXII.

Paulo fusior fui in repetendis jam dictis historiis, ut inde facilius pateat, variantia admodum esse Melancholicorum deliria, & ea eo usque interdum homines deducere, ut se à Deo desertos & à diabolo obsessos esse imaginentur. Indeque facilius credi possit, quod eloquitur Heurnius in re-

Iponso de lamiis, ubi hæc habet; quamvis quidam, teste maximo Medico Aretæo, per morbos futura prævident & prædicunt: Et quidam, sine Dæmone, in morbis variis loquuntur. linguis &c. (videatur &c.)

Item ibid. Fœminæ, quæ in suspicionem Magiæ ob imaginationes Melancholicas trahuntur, plerunque Melancholicæ sunt, id ut firmissimè credam, præ cæteris duo exempla ab Excell. Dn. Præside mihi communicata, persuadent: Erat nimirum in Silesiæ pago Langölsæ molitoris ejus uxor, fœmina pia & honesta, quæ eadem Melancholiæ specie correpta, sibi persuadebat, se undiq; diabolis cinctam & Magiæ Diabolicæ optimè gnaram esse; narrabat sæpius, se cum diabolo rem habuisse, jam choreas duxisse, jam jumenta, jam oves hic vel ibi interfecisse: quæ omnia tamen nullibi facta: quin potius curâ dextrâ adhibitâ, brevi temporis spatio restè convaluit, nec unquam ad finem vitæ usque de veneficio vel Magia Diabolica suspecta fuit. Alterum verò exemplum adhuc clarius id confirmat; fuit virguncula Nobilis in Silesia duodecim nî fallor annorum, soror commilitonis Excell. Dn. Præsidis, quæ à parentibus severius & frequentius punita, tandem in Melancholica deliria incidit. cumque parens ejus ex equo ebrius delapsus & fracturam ulnæ passus, domum reverteretur, ipsa sibi persuasit, arte Magica se hoc effecisse. Cumque id liberè confiteretur, interrogata fuit, à quonam istam artem didicisset? respondit à verula quadam rustica ex subditis parentum, quam cum nominare nesciret; crediderunt parentes diabolum sub specie anus comparuisse, & illi artem Magicam suppeditasse. Hinc miseram captivam in singulari carcere detinuerunt, ubi & ad parentum mortem usq; commorari coacta fuit. Cum vero imminuta non nihil Melancholia ad se rediisset & nihil nisi proes effunderet, nulliusq; criminis, nedum magiæ diabolicæ

lica suspicionem incurreret, ex carcere dimissa, pia & felix mater duorum librorum adhuc vivit & sæpius parentum insaniam ridet.

XXIII.

Cum igitur ex historiis jam citatis haud difficulter colligi possit, Melancholiam esse desipientiam sine febre & furore, plerumq; cum metu & tristitia solis, interdum per intervalla aliis affectibus absque causa genuina comitam, à tenebricoso phantasmate, spirituumq; animalium crassitie, tenebricositate & segnitie ortum ducentem: facile quivis intelligit nobis Melancholiam putatitarum sagarum nihil aliud esse, quam desipientiam Melancholicam, qua affectæ sibi persuadent se sagas esse & opera sagarum perficere, licet nullum pactum cum diabolo habeant.

XXIV.

Dum desipientiam vocamus; simul affectum nostrum in symptomatum actionis depravatæ classem reponimus: Actio enim princeps, imaginatio nempe, à tenebricoso phantasmate sive ideali spectro, ut quidam vocant, ita deluditur, ut exinde ægra se diaboli mancipium esse & Magiam diabolicam exercere, vanissimè credat.

XXV.

Sunt quidem, teste Sennert. & Tap. in loc. cit. haud pauci, qui statuunt non solum imaginationem, sed & interdum ratiocinationem illæsa phantasia; interdum & ratiocinationem & imaginationem simul lædi, unde Avicenn. lib. 3. fen. 1. tract. 4. cap. 18. scribit: Dicitur Melancholia existimatio imaginationum & cogitationum a cursu naturali ad corruptionem, & ad timorem & ad malitiam; propter complexionem Melancholicam; facientem pavidum seu tristanrem cerebri spiritum, cui adstipulatur Abumeron Avenzoar tract. 9, c. 15, Dum Melancholiam vocat privationem intellectus

lectus ex frigiditate. Sed rectissime hæc opinio a Græcis re-
 jecta est, & iacet recentes etiam improbata ab Amico meo
 honoratiss. Celeberr. Dn. D. & Profess. Waldschmid Ar-
 chiatr. Hassiaco digniss. in Collegii sui pract. Disp. 10. De
 Phrenitide, Melancholia, Mania & Hydrophobia pag. 6. Li-
 cet enim quidam haud infimæ notæ Medicustres faciat gra-
 dus Melancholiæ, & in primo gradu, ubi nempe Melancho-
 lici tantum tristes, morosi, tetrici ac solitarii reponuntur,
 imaginationem solam lædi contendat. In secundo gradu,
 ubi Melancholici timidi, vagabundi, anxii & horrenda sibi
 persuadentes locantur, non saltem corruptam imaginatio-
 nem, sed aliquo modo turbatam ratiocinationem exinde
 probet, quia ægri non possunt amplius de phantasmatibus
 sibi objectis recte judicare, an vera an falsa sint: sed incipi-
 unt dubitare, variis suspicionibus vexari & consilia sana sper-
 nere, atq; adeò circa objecta certa; delirare, de cæteris vero
 recte sentire. In tertio vero gradu, ubi stulta quoque lo-
 quuntur & agunt, absque tamen furore, imaginationem
 & ratiocinationem maximè depravari statuat; quod utra-
 que maxime erret circa objectorum apprehensionem; com-
 positionem & discursum; imò subnectat aliquando ratioci-
 nationem lædi: rectius tamen & verius alii cum jam lau-
 dato Dn. D. Waldschmid, negant ratiocinationem in Me-
 lancholicis lædi nisi saltem per accidens; Mens enim in suis
 cogitationibus (*sunt verba Autoris*) aliter non errat, quam
 quod judicet de impressis, ac si reveta pervenissent ab illis ob-
 jectis quæ olim eundem spiritibus animalibus imprimebant
 motum. Neque errorem istum incideret, si a corpore esset
 libera: at cum corpore juncta, ope radiationum spirituum
 animalium, rerum sensibilibus extra se positarum haurire
 te reatur notitiam, ut de illis ratiocinetur, mirum etiam
 non est, quod hallucinetur sæpius. Quemadmodum enim
 citha-

citharædus cæteroquin peritissimus nunquam non dissonantes exprimet cantilenas, quoties quis chordas nunc relaxat, nunc intendit; quæ antea harmonice pulsabantur; sic varia semper orientur in ratiociniis deliria; quoties harmonia illa tollitur in filamentis cerebri leni spirituum animalium afflatu pulsandis; ita ut ratiocinatio ex accidente saltem erret.

XXVI.

Sed redeamus ad descriptionem: diximus esse desipientiam; quia illi, qui falsum pro vero arripiunt, & firmissime credunt, & quæ nusquam interdum ficta vel picta ad sunt, revera adesse ineptissime sibi persuadent; desipere dicuntur, cum judicio aberrant, licet hoc in nostris Melancholicis, ut diximus, saltem fiat per accidens.

XXVII.

Addimus vero in descriptione nostra, affectum hunc esse desipientiam Melancholicam; quia in sagis nostris putitiis adest delirium triste & meticulosum, quod pro signo pathognomonico affectus Melancholici proprie sic dicti, ab antiquis & modernis Medicis Practicis recipitur.

XXVIII.

Subjungimus differentiam, nempe quæ affectæ sibi persuadent se sagas esse, & opera sagarum perficere, licet nullum pactum ipsis cum diabolo intercedat; ut distingueremus tum ab aliis Melancholiæ speciebus: tum à sagis diabolicis; & causas simul tacite quasi ostenderemus, de quibus jam agere placet.

XXIX.

Hic vero Authores de Melancholia in genere æque ac de putitiarum sagarum in specie diversas fovere videntur opiniones; Galenus humorem Melancholiam dictum causam esse voluit; hinc ejus sequaces, alii quartam partem

massæ sanguineæ, nempe Melancholiam alimentatam causam affectus nostri esse fixerunt; Videatur Herc. Saxon. præct. med. cap. 16. Alii bilem atram per Melancholiam intelligunt. Alii sanguinem frigidum & siccum cum Paracelso, Alii sanguinem fæculentum cum Sennert. Herc. Saxon. & plurimis aliis: Alii succum Pancreaticum causam hujus mali esse autumant, cum **Wohr** in Disp. Inaug. Rinth. sub Dn. D. Johrenio, ihabita, Alii tamen succum pancreaticum negant, Alii qualitatem aciã huic succo adimunt, atq; adeo principia ipsa rejiciunt. Alii partem sanguinis acidiorẽ cum Paracelso: Alii serum acre & corruptum, cum insigni illo Chymico Borri; Alii ulcera & tumores: Alii cerebri & cordis, vel uteri, vel totius sanguinis pravam dispositionem: Alii menstrua subsistentia: Alii externa sibi adversa sive infortunia, Multi spiritus opacos, crassos & in motu segnes: Alii etiam alias causas agnoscunt.

X X X,

In tot Authorum diversis opinionib⁹ vel laudandis vel refutandis, nec operosi nec ingeniosi esse volumus: imprimis cum multæ ex illis sano sensu & pro diversa consideratione veræ sint, nec à se invicem discrepent: quin potius, quæ nobis probabilior videatur, sententia aperimus.

X X X L

Notum esse credimus, plurimas ex putariis sagis esse senio confectas, paupertate vel aliis miseriis pressas, mensuris destitutas, vili & pravo victu utentes, timore & metu nec non opprobriis & calumniis subjectas, cum à multis perveris hominibus audire cogantur, **Es ist eine alte Hex.** Unde facile nobis persuademus, causam proximam symptomatis hujus esse, phantasmata horrida & terrificæ, pro diabolica imagine recepta in spiritibus opacis, crassis & segnibus, unde historias de sagis diabolicis audientes, i imaginatione dicto modo facile decipiuntur, ut se similes illis credant.

Cum enim senio ut plurimum sint convectæ, (quod ob debilitatem viscerum, & consuetæ menstruæ purgationis defectum, vitiosos humores abunde generat) timorem, suspensiones, terrores, tristitiam, curasq; perpetuas comites habeat; imprimis in pauperculis, ubi accedit prava diæta mirum non est, sic æteris paribus, ex pravo cibo pravus chylus, ex pravo chylo vitiosus sanguis, & ex hoc vitiosi spiritus (ex quibus phantasmata horrenda oriuntur.) generentur, & ita tandem talis imaginationis depravatio falsa; persuasio sequatur. Spiritus autem crassos esse credimus; quia diu retinentur ideæ in illis impressæ, ut fusius docet cit. loc. Celeberr. Waldschmid; opacos & à naturali sua aëritate deflectentes esse conjicimus; quia nigra & terrificæ, spectris similia phantasmata à nostris Melancholicis concipiuntur; proindeq; etiam segnes & ad motum debitum ineptiores eos existere, Partim ex illis quæ diximus, partim ex aliis phænomenis Melancholicis familiaribus, patet. Quos spiritus acidos instar spiritus salis esse probant Willis. cit. loc. & Johrenius in prax. Chym. sect. 1. c. 3. Cum quibus & Paracel. jam ante cit. loc. convenire videtur. Et ego hæc omnia pluribus clariusq; deducere conceperam; Sed quum abiturus Excell. Dn. Præses prælum Typographi festinare, meq; brevem esse jubeat in conflictu tamen, ubi occasio dabitur, illud efficiemus.

XXXII.

Signa Diagnostica causarum ex notis fontibus facile hauriuntur.

Signa pathognomonica affectus nostri jam supra dedimus.

Signa distinctiva etiam ex illis, quæ partim in descriptione affectus hujus, partim in antecedentibus diximus, facile colliguntur. Ridiculum est, quod vulgus credit, signum illud in diabolicarum sagarum pupillis nullam vel

inversam apparere imaginem adstantis: Item illas non posse intrare domum, in cujus foribus suspensum sit hypericon & anetum vel similia. Neq; natatio in aquis; neq; somnus in sella acuta vel sub torminibus; neq; confessio tormentis extorsa, vel confessio & accusatio aliarum sagarum (de quibus fusius in probatione sagarum Authores Juridici agunt) hic infallibilia signa suppeditant, quibus diabolicæ à nostris Melancholicis sagis certe distingui possunt. Uti enim infensissimus humani generis hostis & mille fraudum artifex innocentissimis piis libentissime insidias struit, & homines variis modis facillime decipit; ita etiam revera per dictas probationes sagarum iudices deceptos & innocentes crudelissime punitos fuisse, historiæ, quas festinatio hic addere prohibet, abunde loquuntur. Cautissime igitur & ex lege Christianæ charitatis hic agendum videtur, ita ut nulla pro saga diabolica declaretur, quæ indicia exhibet affectus Melancholici. Sed hæc de signis distinctivis.

XXIII.

Sequuntur jam signa prognostica. Melancholicum affectum esse, quamvis non tutum; per se tamen lethalem esse, Sennert. de Melanch. p. 347. non concedit. Idem Melancholiam per consensum facilioris curationis esse, quam per essentiam statuit. Melancholia quæ cum risu est; facilius curatur, quam quæ cum mœrore & tristitia. 7. apher. 53. Melancholia inveterata & hæreditaria rarissime curatur; quia spiritus animales longissime à Crasi sua abiêre. Waldschm. Disp. cit. Ex morborum Melancholicorum periculoso decubitu, vel corporis syderatio, vel convulsio, vel mania vel cæcitas, denunciatur. 6, apher. 56. Virium resolutio, cibi potusq; recusatio perseverans, somnus depravatus, animi mœror, interitum Melancholici ægrotantis indicant. Sennert. loc. cit. 348. Frequenter etiam hic affectus tempore verno ex humorum dispositione & decubitu in Apoplexiam,

convulsiones, epilepsiam & maniam transit. 6. aphor. 50. Si Melancholica materia per metathesin ad partes ignobiliores derrudatur, vel per varices, vel per hæmorrhoides vel cutaneos affectus, artis præsiidiis eadem superatur; Quod & Hipocr. confirmat 6. aphor. 21. Insanis si varices aut hæmorrhoides supervenerint, insanix fit solutio. Melancholia, quæ habet intervalla lucida rationis, plerumque est curatu facilior. Facilius itidem evanescit delirium Melancholicarum sagarum, ubi fides nulla ipsis adhibetur. Cessante tristitia & mœrore, plerunq; etiam tollitur delirium, qua se sagas esse credunt; Sed hæc de prognosticis.

X X X I V.

Properamus jam ad Curationem: hanc quo minus in se suscipiat Medicus cordatus, illud obstat, quod plerumq; Melancholia nid⁹ diaboli esse dicatur, & idem in hac specie maxime timendum sit; Nam mille fraudum artifex & infensissimus humani generis hostis debile & aptum hujusmodi subjectum occupare non negliget: quo facto inanis erit Medici curatio, & ars ipsa aliorum opprobriis facile exponetur.

X X X V.

Quamvis vero in hac opinione inter alios ipsum Sennertum esse videamus: tamen, ut tales miseras ægrotas deseramus, nec pietas, nec ratio sana, nec experientia, suadent. Licet enim hæc Melancholicas diabolus, si Deus permittat, facilè decipere possit; tamen an semper hoc fiat toti dubitamus; Quin potius contrarium nobis persuademus, conscii Clementiæ Divinæ & promissi ejus, quod contritis corde & tristibus Spiritu suo Sancto adesse velit,

X X X V I.

Cum quoq; nullas alias, nisi naturales affectus nostri admittamus causas, per naturalia media & remedia illas etiam tolli posse confidimus: imprimis cum aliquas jam curatas fuisse constet. Christiana itaq; charitas prohibet, ne miseras

tam misero in statu deseramus : sed sub onere succumbentes, quantum in nobis est, divina aspirante gratia, sublevemus, & Deo, proximo, sibi ipsis & sanitati, restituamus. Quapropter ut hoc impetremus, seriò orandum & curandum est, ut sit mens sana in corpore sano.

XXXVII.

Haud parum itaq; intererit Medico curationem suscepturo scire, an putatitia hujusmodi saga per causas externas: an potius per internas primordia delirii sui susceperit. Si enim constet talem putatitiam sagam subito ex lauto statu in summam miseriam præcipitatam, & multorum calumniis & opprobriis obnoxiam fuisse, taliq; in loco vixisse, ubi frequens de sagis & earum operibus discursus est, & ubi his rebus pronior & plenior quam par est, adhibetur fides; phantasiam per animi pathemata corruptam, prius per contraria in viam reducere conveniet: Ubi è contra vitio sanguinis, Cerebri aut inquinamentorum, spiritus malum hoc contraxerunt, Pharmacia & Chirurgia præcedant necesse est. In priori enim casu, cum tales Melancholicæ, se recte valere credant, haud facile Medicam curationem admittent, nec admittentes emolumentum optatum sentient, nisi cessent prius causa: illæ externæ. Paupertate dejectis itaq; continuata liberalitas; Ab inimicis oppressis, auxilium potentum succurrat necesse est. priusquam ope medica aliquid effici possit. Neq; enim persuasio ulla quicquam efficiet, ubi adhuc objecta eadem non cessant eodem modo movere sensus.

XXXVIII.

Ubi igitur remota erunt obstacula, non saltem Medici, sed & Theologi, vel alii huic negotio apti, læto vultu ægram aggre-
diantur, quantum possunt per conscientiam, primum cum ea descendant, quodammodo approbando ejus deliria, donec benevolentiam sibi conciliaverint: post sensim ac sensim opinionem ejus in dubium deducant; & tandem argu-
men-

mentis multis & gravibus delirium detegant, & impugnent, ut convicta, ad se tandem redire necesse habeat. Hic verò in persuasore astutia cum eloquentia, blanditiæ cum constantia, doctrina cum liberalitate, certent necesse est: Nec unus Athleta perpetuo adsit, quin crebra potius mutatione personarum & argumentorum nausea præcaveatur, & delirium caute expugnetur.

XX XIX.

Neq; enim hic placet crudelior iste modus, quo virgis & plagis Melancholicas ad sanam mentem, quidam pellere volunt; Præterquam enim, quod afflictis non addenda sit afflictio; de his miseris timendum est, ne crudelius exceptæ sibi ipsis violentas manus desperabundæ inferant: quod aliquoties factū esse exempla loquuntur. Hic vero ad specialiora descendere non libet: sufficiat saltem in genere hoc adjeciisse; quodvis hujusmodi individuum singulare verè requirere antidotum.

X L.

Interim sola persuasionem, (nisi fortè in malo recentissimo) vix curabitur ægrotata; cum non solum motus spirituum irregularis hic peccare credatur sed & ipsa spirituum substantia in his ægrotis crassa & tenebricosa præsumatur. Quapropter ut spiritibus naturalis luciditas & subtilitas reddatur, curatione Medica opus est. Contrahunt vero spiritus dictam vitiosam dispositionem, ut docet Sennertus prax. lib. I. part. 2. cap. 8. p. m. 345. aut vitio ipsius cerebri, aut sanguinis, aut ab aliis inquinamentis. Nolumus vero hic agere de curatione Melancholiæ per consensum, sed de cura Melancholiæ, quam essentialem vocant; Cum hæc ferè sola hic locum habeat. Hauritur autem ea ex triplici fonte; Chirurgico, Pharmaceutico & Diætetico.

Primum quod attinet, cum ex antecedentibus constet, qualem hic præsupponamus Melancholicam, non possumus cum Clariss. Johrenio V. Sectionem

disuadere S. M. cum hæc cautè adhibita & sanguinem even-
tilare & circulationē ejus, ipsumq; fluxum menstruum pro-
movere possit, rectè nos illam admittere credimus. Neque
enim in nostris Melancholicis tanta inopia sanguinis & spi-
rituum adest, qualem quidem laudatus Author præsupponit.
Quæ vero vena quotiesq; sit aperienda & quantum sangui-
nis mittendum, determinare hîc exactè non licet; cum hæc
potius prudentia Medici docti, habito respectu ad individu-
um, demum exactius docere possit. Nec abhorremus in malo
pertinaci hæmorrhoides ægrotis nostris excitare, vel sangui-
sugis vel cucurbitulis cum scarificatione sanguinem minue-
re. Imo & fonticulos hîc symbolum suum addere posse cre-
dimus. Sed ad pharmaciam.

XLI.

Vomitoria hic convenire nulli dubitamus; cum enim in
omnibus ferè capitis affectibus mirandnm sæpe præstent au-
xilium hic quoq; nocere non possunt ritè adhibita: Non sal-
tem enim materia peccans in ventriculo hærens eliminatur,
sed & violento isto motu cerebrum ipsum quasi expanditur,
humores influorem deducuntur & deturbantur, spiritusque
ipsi quasi excitantur, & ad motum naturalem quodammodo
reducuntur.

XLII.

Non damnamus etiam digestiva & præparantia, purgan-
tia & diuretica vel diaphoretica, & roborantia vel præser-
vantia dicta. Ex priorum numero laudat Clar. Jöhren. prax.
Chim. sect. 1. c. 2. p. m. 25. Acidum Tart. chalyb. tinct. ♂. Ma-
gist. ♂. aperit. Mynsicht. &c. quibus nos, experienciâ edocti
merito sane suo addimus tinct. anodynâ Excell. Dn. Præsi-
dis in ∇ Meliss. vel alio apto vehiculo exhibitam; item ∞
fuliginis, Sal Tart. liquidum & similia: Uti enim ∞ vitr.
& nitri vel ad oculum serum sanguinis coagulant & in gela-
tinam vertunt: ita è contra liquor ille Tart. & spiritus fu-
liginis idem attenuant, fundunt, expandunt, & coagulatum
solvunt.

XLIII.

Quoad purgantia non improbamus catarctica parata ex fol. Sen. Helleb. nigri. epyth. fumar. afar. gialap. vel ▽ bened. Ruland. croc. metall. tartarif. five tart. Emet. Myusicht. auro vitæ Kegleri sulph. ☿ ii aurato, ☿ io fixo, flor. ☿ ii &c. Præferimus tamen usum medicamentorum ex lap. lazuli rite paratorum, de quorum efficacia laudabili securi sumus. Insigne est Magisterium illud Sachfianum ex iap. Lazuli, quod describit Bausch. de Coerul. c. 7. p. 78. sequentibus verbis ꝛ. lap. Lazuli pulver. q. s. abstrahere ab eo septies ꝛ. vini & rursus inde ꝛ. vini, digere per 10. dies; abstrahere: Tandem urge vehementi igne, mutato recipiente, ut pars volatilis Lazul. transeat, remanentiæ affunde priorem ꝛ. vini, rursus digere, sic lap. lazul. tandem totum transit alembicum; Dos. gr. XV. XX. in Melanchol. calcul. & morbis tartareis. videri possunt & aliæ præparaciones egregiæ cit. l. & passim in schedias, posthumo.

XLIII.

Diuretica & Diaphoretica haud contemnenda sequuntur; Diuretica exhibent sal lumbric. terrestrium vel cochlear. terrestrium, vel millepedum ritè præpar. item sal bufonum, serpent. genist. ononid. juniper. fraxin &c. Diaphoretica (quæ tamen caute adhibenda) ex salibus volatilibus convenient, qualia velex herbis vel tart. vel succin. & simil parari solent.

XLIV.

Ex roborantibus uti vocantur, laudat Paracelsus ☉. potabile, quod nî fallor putabile est, quum verum nunquam adhuc viderim. laudat item tract. 2. de morb. ament. c. 5. p. 582. oleum, ☉. ☿. ☽. ♀. ♁. ♃. solutionem corall. crystall. gemmar. perlar. quint. item essent. metall. melissæ, chelid. carlin. helleb. utriusq; , ▽ vitæ auream, caponis, sanguinis &c. Nobis essent: Cinamom. melissæ, ambræ, tinctur. corall. ▽ mirab. Danic. & simil. quæ magis nota & familiaria sunt, Laudant & hic meritissimè usum acidularum, imprimis Schyvalbacen-

sum

sium Horstii, & ex illis sæpius laudat, Dn. Waldschmid. & alii: Unde sanè haud parva spes restitutionis ægrotis exoritur: Quia & longè mitiores & aliis ingredientibus donatæ Dainaicenses, miracula sæpe in Melancholicis præstent.

X L V.

De externis medicamentis agere hic supersedeo; quum hæc apud practicos passim inveniuntur abunde descripta. Quapropter etiam hic filum de pharmacia abrumpo.

X L V I.

De Diætâ fusius agit inter alios Sennert, cit. loc. & Jacobus Tappius in dissertationibus de principum seu sensuum internorum functionibus læsis. c. 2. §. 48, & sequentibus.

XLVII.

Nos suadebimus imprimis, ut ægrota hauriat aërem naturâ vel arte purum & serenum calidum & humidum, optime odoramentis refertû: Melancholici enim præ cæteris admodum afficiuntur odoribus gratis. habitet porro in loco unde prospectus datur lætus & amœnus, qui continuo fere frequentatur ab hominibus lætis, vel gaudii causa convenientibus. Musicam crebro audiat; quantum enim Musica possit in demulcendis hominum animis & affectibus patet ex Disput. Med. de Musica, quam Celeberr. & Excell. Dn. Doct. & Prof. Franck. anno 1672, habuit. Cibus in genere sit bonæ nutritionis facilisq; concoctionis, calidus & humidus: potus sit vinum tenue, odoriferum, diureticum, quale Mosellanum. Motus non sit violentus: sed tamen frequens: quem quies excipiat moderata. Somnus nec diurnus esto nec longior. Excernenda imprimis non retineantur, nec retinenda excernantur, ut hæmorrhoides, menstrua subsistentia vel nimium fluentia; Animi pathemata quod concernit, de iis supra jam egimus, & denuo monemus, ut quovis modo, terror, mœstitia, curæq; caveantur: gaudium vero invitetur & conservetur quàm diligentissimè. Et hæc pro ratione instituti dixisse sufficiat.

F I N I S.

COROLLARIA.

1. *Omniium metallorum & mineralium tinctura & essentia datur.*
2. *Lapis Philosophorum in rerum natura est.*
3. *Nulla datur Saga, qua per se et propriis viribus operetur.*
4. *Neq; Paracelsus, neq; Basilus Valentinus, neq; Cornelius Agrippa, neq; Trithemius Magus diabolicus fuit.*

PERERUDITE OHMI,

EXamuffim *Hermolaus* olim: *Ἀλέμαρτος ὁ πῶς βίος, ἔδεν ἔχων πῖσόν!* Idem accidit scientiis ingenuisque artibus. Mutant homines, & indies ab hominibus mutantur! Sic olim, quod apud plurimos lego, *Persarum lingua Magus est, qui nostra Sacerdos*: scil. ritè nosse, atq; scire atq; callere leges ceremoniarum, fas sacrorum, jus religionum! Siquidem *Magia id est, quod Plato interpretatur Θεῶν θεραπεΐαν*, sunt verba Apuleji in Apolog. p. m. 144. Haecenus vero longe audit aliter. Recte igitur facis, **PRÆSTANTISSIME JUVENIS**, qui pro gnavo in Arte & Natura Tuo ingenio, atq; curatura doctiore Magorum moder-

deinorum ægrimoniam deformem, sæpe inscianter laban-
tem è Syrtibus ἢ βασιανισῶν in aliquod salutare quasi educis
vadum. Laudo ardorem & sollertiam tuam diligentissi-
mam, qua te vere γνήσιον Filium Patris Optimi Viri Pl. Re-
verend. atque Præclarissimi DN. IOH. GEORG. OHMII
Eccles. ad S. Spirit. Pastor. Prim. Viri rerum naturalium
apprime experti, Fautoris atque Amici mei dulcissimi
probas, infimulque contestaris

FORTES creari FORTIBVS & BONIS !

Υπεραποσίην habes Celeberrimum WINCLERUM,
πολλῶν ἀντάξιον ἑλλων ! Ita Musæ Corollam non immar-
cescentem vertici tuo ; siquidem ἐκ θυμῶ φιλέοντι, ex ani-
me amant, uti canit Bion in Bucolicis.

Epicharmus oppido bene:

πρεπόντων πόνων πωλῆσιν ἀμῖν πάντα τ' ἀγάθ' οἱ θεοί.

Convenientibus laboribus vendunt nobis omnia bona Diji!

Et hoc solamini est egregio:

Τῆς ἐπιμελείας δῆλα πάντα γίνεσθαι:

Omnia diligentia subjiuntur!

verissime ita judicante Antiphane apud Stobæum
Serm. XXVII. Perge OHMI Nobilis!

Eja caret nunquam sic OHMIVS omine fausto:

Si Superi favcant, omina fausta satis!

PP. ὡς ἰάχιστε ἀλλά μὲν ἀτυποκρίτως ἐ Museo meo Heidel-
berg IV, Id. Novemb. CIΩ IOC XXCI.

GEORGIUS FRANCUS.

Med. & Phil. D. & Prof. P.
Elect. Univers. Pro-Can-
cellarius, Nat. Cur. Colleg.

